

Uitputtende tijden

Tekst: dr. C.M.A. van Ekris

Wat is belangrijk in een preek? Als je die vraag bespreekt – met gemeenteleden, in kerkenraden of onder collega's – hoor je vaak dezelfde dingen benoemd worden.

Bijbeluitleg is belangrijk. En: de verbanden met het geheel van de Bijbel en de relatie met het volk Israël. Het andere wat je steeds terughooft, is de actualiteit, het leven van vandaag. 'Hopelijk blijft de preek niet binnenbijbels,' zeggen mensen, 'maar vindt er een beweging plaats vanuit de Bijbel naar ons leven vandaag.' Er gebeurt immers zoveel op scholen, in gezinnen, in de samenleving, en gemeenteleden hopen erop dat dat beweeglijke leven in gebeden en in de preek aan de orde komt.

Veeleisend

Die vraag is terecht. De vraag is ook hoopvol: de gemeente komt met verwachting naar de kerk, om toegerust te worden, bemoedigd en aangesproken. De vraag is tegelijkertijd ook veeleisend. Het is nogal wat om inzicht te hebben in het leven van vandaag, in de complexe vragen van relaties, familielevens, ethiek, een cultuur met zoveel mogelijkheden, maar ook met zoveel geestelijke druk. Wat eigenlijk gevraagd wordt, is onderscheidingsvermogen, een kwalificatie van het heden. 'Kan er in de prediking iets gebeuren waardoor ik doorkrijg wat er gaande is om mij heen en in mij, en om ons heen, als gemeente en als cultuur?'

Profetisch

Die vraag is een profetische vraag. Nu schrikt het woord profetisch soms af. Het roept associaties op van uniek inzicht, van enkelingen met een hoge roeping. Maar misschien is het profetische een integraler onderdeel van het christelijke leven dan we denken. Misschien moeten we het profetische, het priesterlijke en het koninklijke niet tegen elkaar uitspelen, maar moeten we ieder aspect z'n eigen plek geven. De Heidelbergse Catechismus houdt die drie aspecten in ieder geval bij elkaar. Christus is Profeet, Priester en Koning, en de lidmaten van Christus 'hebben deel aan die zalving' (HC Zondag 12). Het is ook een hoopvol aspect: er zullen steeds mensen in de gemeente opstaan die troostend, met gezag en met inzicht zullen spreken.

De vraag naar het profetische is te groot voor het

individu en te groot voor de lokale gemeente. Het is een vraag die we samen hebben te bespreken. Het is ook een vraag die om bovenplaatselijk beraad vraagt en om academisch beraad. In het Cornelis Graafland Centrum is een van de aandachtsgebieden gericht op deze vraag. Het past bij de naamgever van het instituut, die de onrust van deze vraag gekend heeft.

Overbelasting

Op de eerste bijeenkomst, om een voorbeeld te geven, hebben we stilgestaan bij pathologische – dat is, ziekmakende – patronen in onze samenleving. Zegt de geestelijke en mentale overbelasting van mensen (het uitputtende van onze tijd voor mens,

Gemeenteleden hopen erop dat het beweeglijke leven in gebeden en in de preek aan de orde komt.

dier en aarde), iets over het geesteklimaat in onze samenleving? Vanuit welke disciplines wordt daarover gesproken en welk diagnostisch beeld komt dan op over onze samenleving? Overigens, geldt misschien ook voor heel wat kerken dat er gaandeweg een grote mate van mentale en geestelijke overbelasting ontstaan is? Zitten in al deze observaties ook aspecten die het profetische in de prediking kunnen dienen?

Meedoen

Het doel is dat vanuit vragen zoals deze predikanten en theologen aan het denken worden gezet, hun gedachten op papier zetten, en daarmee gemeente en prediking proberen te dienen. Collega's die zin hebben om zich in dit aandachtsgebied te verdiepen en te ontwikkelen, die een onderzoek willen opzetten of ermee bezig zijn, zijn van harte uitgenodigd mee te doen. ■

De lezers van *De Waarheidsvriend* worden via deze rubriek op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen rond het Cornelis Graafland Centrum.

Dr. C.M.A. van Ekris is programmaleider van Areopagus/IZB en coördinator van het aandachtsgebied 'Profetie en profetische prediking' van het Cornelis Graafland Centrum.